

Mi legyen most a legsürgösebb feladatunk?

Asszonyok, fiuk, leányok, öregek, itthonmaradtak fogjatok fegyvert! Kapát, ásót, kerti szerszámot, Hadbavonultok ti is!

Vivjátok meg a gazdasági harcot: munkálkodjatok! Egy talpalattnyi föld ne maradjon parlagon. Gondoljatok arra, hogy mi történt Bulgáriában! Ott az asszonyok látták el a mezei és kerti munkát és ime milyen nagyszerű lett az eredmény.

A mi asszonyaink, a mi gyermekeink nem volnának képesek arra, amire a bolgárok? Ezt nem hisszük. Sőt erős meggyőződéssel, tántoríthatatlan hittel, hisszük, hogy a magyar asszonyok és azok, akik itthon maradtak fegyvert fognak, kezükbe veszik a szerszámot és vasakarattal, szivós kitarással dolgoznak, szántanak, vetnek és török az ugarat, hogy parlapon ne heverjen semmi.

A drágaság leküzdésére a legjobb fegyver a mi szorgalmas munkánk, mert ha nem végezzük a munkát idejében, akkor a drágaság hullámai eltemetnek bennünket. Nem kell ehhez nagyobb megerőltetés, önmagától emelkedik ez. De ha a szorgalmunkkal gátat vetünk, akkor nem képes elyelní.

Mikor most néhány nap előtt szeretettink hadbavonultak, akkor kötelességszerűen végrendeletileg meghagyták az itthonmaradtaknak, hogy a szőlő — mező, — kertben kincs van elrejtve, keressük, kutassuk, hányjuk fel és a felszínre vetődik: a kincs, a bőség, mely ezt az országot táplálja.

Fogjuk meg a fegyvert! Szántsunk, vessünk, törjük az ugarat, mert aki nem szánt-vet, nem arat! Ir.

Szerbia kormányzása.

Szerbiában a köztűntünk és a bolgárok közi háborúval a Morava folyó alkotja. Az általunk megszállott terület 10 kerületre oszlik, amelyek teljesen megfelelnek a volt szerb közigazgatási kerületeknek. A kerületekhez hasonlóan a járások és a községek is teljesen megtartották a háború előtti kiterjedésüket. Kivétel egyedül a belgrádi kerület és Belgrád városa. Katonai okokból a belgrádi kerületet két részre és pedig a városi és a vidéki kerületre kellett felosztani. A városi kerülethez egész Belgrád és a közvetlenül közelében lévő falvak tartoznak, a vidéki kerület pedig a volt belgrádi kerület területének többi részét öleli fel. A kerületekben a politikai közigazgatást a cs. és kir. kerületi parancsnokságok vezetik, élükön

egy-egy főhadiszállásbeli katonatisztrel a ennek helyettesével, akikhez egy-egy polgári biztos, egy-egy közigazgatási hivatalnok, mint közigazgatási szakértő, egy-egy orvos, adótitst a megfelelő számu csendőrség van beosztva. Jóllehet az egyes járások élén cs. és kir. járásparancsnokok állnak, azért mégis a kerületi parancsnokság az első folyamodási fórum. A járási parancsnokságok tulajdonképpen hadtáp-állomásparancsnokságok s működési körükbe más katonai működésén kívül a közbiztonság megvédése tartozik. Ezen kívül náluk van az elsőfoku rendőrhatalóság hatásköre s ugyancsak ők közvetítik a községek és a kerületi parancsnokságok között az összeköttetést. Az egész megszállott terület közigazgatási feje a cs. és kir. katonai főkormányzó. A főkormányzó Salis-Seevis gróf altábornagy. A helyettese a volt belgrádi attasénk, Gelinek Ottó alezredes. A főkormányzói hivatal két főosztályra oszlik. Az első osztályba tisztán csak a katonai ügyek, továbbá a vasutak és a gőzhajózás tartoznak. A második főosztály az úgynevezett politikai osztály. Ennek négy alosztálya van. És pedig 1. a politikai közigazgatás, rendőrség s tudósító hivatal ügyeinek alosztálya; 2. a vallás- és közoktatás és csendőrség ügyeinek alosztálya; 3. az úgynevezett gazdasági alosztály, az ipar, kereskedelem, földmívelés, erdőeset s bányászati ügyeivel. 4. az igazságügyi alosztály a polgári és büntető bírósági ügyekkel. Minden egyes alosztály élén egy katonai parancsnok áll a szükséges személyzettel és szaktisztviselőkkel, akik között vegyesen osztrákokat, magyarokat és horvátokat találunk. Az a hír, melyet nemrégén a lapok hoztak, hogy tudniillik, az ujvidéki törvényszék elnöke az igazságügyi alosztály főnökének nevezett volna ki, nem felel meg ebben a formában a valóságnak, mert ő sem más, mint az osztályvezető parancsnok mellé beosztott „leitender Zivilkomisár.“ A szervezés munkájának nagy részét már elvégezték, így a többi között az általános közigazgatási statutumot, a községi törvényt és szabályzatát. Mindazonáltal még elég dolgoz akad e téren. Így pl. ki kell még dolgozni Belgrád város ügyrendjét, a vásárszabályzatot, a szegényügyi szabályzatot s a községi magtárak szabályzatát.

Durazzo.

Olaszország fölött sötét felhők kavarognak. Durazzo, az olaszok rablópolitikájának balkáni vára esetlenséggel elleneségeink vérményeinek temetője egy újabb serral szaporodott. Ezt a veszteséget csak akkor méltányolhatjuk teljes mértékben, ha ismerjük azt a bonyolult és körmönfont taktikát, mellyel Olaszország a balkáni problémákat kezelte. Tudvalevő dolog, hogy Olaszország eredetileg a Magyar és Osztrák Monarchiával meg egyeztetett kötött, mely szerint mind a két állam kijelentette, hogy alban terület hódítására nem pályázik s hogy Albánia sérthetlenségét más hatalmakkal szemben garantálja. Ezt a meg egyeztetést Olaszország addig Bécs és Pétervár között a Balkánt illetően nem voltak nézeteltérések, respektálta is. De amikor a balkáni vasúti probléma következtében Ma-

gyarország, Ausztria és Olaszország közt feszültté állott be. Olaszország szemelláthatóan átpártolt Oroszországhoz, amennyiben annak pánszláv politikáját támogatta. Egyidejűen elfordult Görögországtól s Románia barátságát kereste, amelyet összekötők hídnak akart magának biztosítani közte és Oroszország közt. Ennek a közlelési kísérletnek azonban alig volt valami eredménye s csak a franciabarát körökben talált némi talajt:

Megalapozták Olaszország terjeszkedési politikáját a kongregációk. Az olasz kongregációk olasz jellegű iskoláik révén az olasz befolyás uttörői voltak egész Egyiptomig. Különösen Albániában volt élénk az utóbbi években az olasz propaganda, mely azon mesterkedett, hogy minden más befolyást, elsősorban Magyarországot és Ausztriát elnyomja.

Az olasz politikusokat már annyi elragadta a fantáziájuk, hogy Durazzoiban és Valonában két hatalmas olasz tengeri erődöt láttak s közeledni látták az időt, amikor Olaszország korlátlan ura lesz az Adriának. De másképp történt. Valóban tragikomikus, hogy Olaszország adriai, tengeri hadereje számára parancsnokot keres, lévén az csak üres fogalom. Az abruzzói herceg még vezérhajóján sem merészkedett ki az Adriára, erre az elátkozott tengerre, amelyen csak úgy hemzsegnek a buvárhajók.

Ha az olasz állam ereje mennyire mögötte maradt vágyainak, abból is kitűnik, hogy hosszú hónapok alatt még arra sem volt képes, hogy Albániában tekintélyes számu csapatokat vonjon össze, mellyel az osztrák és magyar támadással szembeállítható volna. Hogy egyáltalában sikerült neki Albániában néhány szállítmányt partra tenni, annak tulajdonítható, hogy, hajóinak csak alig néhány órai utat kellett megtenniük. De hány hajóit, vitorlásait, és gőzösét pusztították el repülőink, flottánk és buvárhajóink! Különösen Durazzo előtt az elsüllyedt olasz hajók romjai borítják a tenger fenekét.

Most, amikor vitéz csapatunk óriási erőfeszítések után elérte a tengert, nagy eláratással gondolunk hitszegő ellenségünk kudarcaira. Milyen neveléses, ha a Stefánia-igynökség az alban csapatzállítást az olasz flotta kiváló teljesítményének tünteti föl, annak a flotta teljesítményének, mely sohasem mutatkozott, s melynek létezéséről csak hírből tudunk.

Vajon népcsalás vagy előrelátás hiánya rejlik-e abban, hogy az olaszok támaszpontok nélkül csapatokat szállítottak a tengeren? És ha már belátták, hogy Albániának már semmi segítség sem használ, minek vittek oda egyáltalán csapatokat? Erős támaszokat ilyen vállalkozásnál csak olyan flotta nyújthat, mely semmi támadástól sem fél. A száma nézve tulsúlyban levő olasz flotta azonban jobbnak látta biztos kikötőiben vesztegelni a sorsukra bízta a szállítmányokat. Az a kevés hajó, melynek az a fóladat jutott, hogy az olasz hadseregnek romjait összeszedje, tanu volt az olasz imperializmus végleges megsemmisítésének s az olasz befolyás hanyatlásának az Adrián, az egész Levantén s általában a keleten.

NYILATKOZAT: „MODIANO clubspecialité“ (antinicotin)

Sajnálattal tudatom a T. Cigaretta-**gyár** kkal, hogy a gyár az anyagok folytonos drágulása folytán kénytelen volt a hüvelyek árat felemelni.

Mihelyt a viszonyok megengedik ismét lefogja az árat szállítani, mint azt már más esetben is megtette.

A sodronni való clubspecialité papírnak ára 12 fillér.

Halász Ferenc, a Modiano-gyár vezérképviselője.

Papirzsineg

kenderfonalat, spárgát és kötelet teljesen pótol. Jó, erős és olcsó. Minden vastagságban azonnal szállítható pécsi raktárunkból. Kivánatra minták és árajánlat vágott zsákzsinegről is.

Fehér superior

csomagoló papir, legjobb minőségű, 40, 50 és 60 kg-os 63×90, 100 és 120 kilogrammos 90×126 nagyságban pécsi raktárunkból azonnal szállítható. Előnyös árak.

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank Részvény-
társaság áruosztálya Pécssett.

Aki a királyra haragszik, mert Oroszországból kiutasították.

Huszonkilenc esztendeig élt Oroszországban Raicsik Erzsébet, jelenleg ötvenhat éves uvidéki hajadon. Legutóbb Moszkvában volt kávémérése, de az orosz mozgósítás elrendelésekor a csöcselék az egész berendezést összeszelezta. Raicsik Erzsébetet pedig kiutasították az országból. Így került haza Uvidékre, ahol rokonai vannak. Októberben — állítólag — többek jelenlétében szidalmazta a királyt.

Raicsik Erzsébet felségsértő nyilatkozatait közölte Stefkov uvidéki detektívvel, aki feljelentette a dühös királysértőt. — Pénteken tárgyalta a szegedi törvényszék Hevessy-tanácsa az ügyet. Résztvettek a tanácsban mint szavazóbírák: dr. Szenttamásy Miklós és Nagy Zoltán. A vádhatóságot dr. Horváth Jenő ügyész képviselte.

A vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését és azt igyekezett bizonyítani, hogy az egész vádat az ő haragosai találták ki a ő bosszantására.

Bartók Katalin tanu terhelő vallomást tett. Ő is hallotta az inkriminált sértő kijelentéseket, mire is kérdezte, hogy mer így nyilatkozni, mi a vádlott így válaszolt:

— Én még az atyauristentől sem félek! A tanu szerint a vádlott oroszországi élményeiről beszélt, közben annyira dühbe jött, hogy szidta a királyt. A tanu azt állítja, hogy Raicsik Erzsébet a királyt okolja a miatt is, hogy a moszkvai kávémerését tönkretették.

Lázár Rózi varrónő előadja, hogy ő nem hallotta a királysértő kijelentéseket, mire a tárgyalást vezető elnök megjegyezte, hogy a vizsgálat folyamán azt vallotta, hogy ott volt, amikor a vádlott öfelségét szidalmazta. A tanu fentartja vallomását és elmondja, hogy ő csak másoktól hallotta az esetet. Azért vallottam a rendőrség előtt, hogy én is hallottam mindent, mert nem tulajdonítottam nagy fontosságot az egész dolgnak, — vallotta még a tanu.

Dr. Horváth Jenő ügyész: Miért nem mondta a rendőrség előtt is, hogy csak másoktól hallotta?

Tanu: Azt hittem, mindegy, mit vallok. Ekkor Bartók Katalin a tanuhoz lépett és így biztatta:

— Nézze Rózsika, ne ijedjen meg. Igyen őszinte és mondja azt, amit a rendőrségen vallott, hogy maga is hallotta. A tanu azonban nem hagyta magát eltántorítani és megmaradt állítása mellett.

Schreiber Cecília tanu szerint a vádlott nem a királyt sértette meg,

A törvényszék Raicsik Erzsébetet felmentette a királysértés vádjától, de az ügyész indítványára a szabaddábra helyezést mellőzte a bíróság.

„Behoztuk az apánkat.”

A mult napokban feltűnt egy fiákker, amely ide-oda dülögve, haladt. A bakon a kocsis mellett egy 15 éves fiu ült, hátra szegzett fejjel, a kocsisban pedig egy öreg jómodúnak látszó magyart két fiu vett körül.

Edes gyerekeim, daloljatok már egy kicsit! — biztatta az öreg magyart mind a három fiát. Azok csüittották az öreget, aki fölpátlíkázza, kifent bajusszal hetyken villogott és nagyot kiáltott az asszonyok felé:

— Tyűhaj, sose halunk meg!

Az öreg különben beszszelt. Két fia regóta a frontoknál járja, a harmadik most vonul majd be, a negyedik szintén lehet még hős. Az öreg magyart megértte („hála Isten”, mondja) hogy bekívánta Ferenc József. Bezárta hát a tanyát és befordult a városba, hozta a három fiát. Elvitte őket a kocsisba.

— Apátoktól tanuljátok, hogy kell katonának menni! — mondta. Pántlíka kerül a kalapja mellé, no meg a becsületesszive tájára; nagyokat kurjantott és nagyokat ivott. „Kossuth Lajos azt üzente”, mindig ezt huzatta a két szál moréval és dalolt. A fiai csak egymásra villogtak meghatótan, büszkén.

— Igyatok, az apátok erre-arráját! — kiáltotta az öreg és mérges volt szörnyen, mivelhogy a cselédjei nem követték a jó példát, a borocskát csak tologatták odébb, nem ment a gégába. A fiuk azonban főleg azért nem ittak, hogy legalább ők maradjanak józanok, ha már az öregjük annyira beállított, hogy az itt még a városban is csuda. Vigyáztak tehát a regrutára, hogy bekerüljön a kaszárnyába, a hóva a parancsszó. Hajnalban fölsaláltak egy fiákerra, avval a mesével, hogy így a frontra viszik az öreget, aki minden áron muszátk akart früstökölni. A fiákerost pedig igen szidta, amiért nem kerit neki egy manlichert, vagy legalább is egy revolvert.

Végre, sok kalados izgalom után eljutott a bérkocsi három fiúval a laktanya elé. A legkisebb fiu meglátott egy alisztet és így szólt hozzá:

— Örmester ur, behoztuk az apánkat! ... Az öreg hirtelen kijózanodott, szalutált, katonásan odafordult a gyerekekhez:

— Oszt csak annyit mondok; — majd gyűjjetek utánam. ...

A kaszárnya komor kapuja elnyelte a pántlíkás rekrutát.

Tollhegyen.

Még mindig nem tudunk megbarátkozni a háborus élet követelményeivel. Duskálva fogyasztunk mindent. Nem szab ennek határt az árak magassága. Csak akkor kapunk észbe, mikor már a nincs-csel állunk szemben. És ez a nincs kezd gyakoribb lenni. Ma a talpbőről kerül ki, hogy nincs, holnap a cukrot kereső közönség hagyja el az üzleteket hosszú orral, holnapután a mosószappannal járnak így,

Legyünk résen a takarékoság révén, hogy a kiéhezett hadjáratot ép oly fényesen megüyerjük itthon, mint a mily hősi dicsőséggel küzdök ki a diadalt apánk és fiaink a vérmézőkön.

*

Kivel dolgoztassunk? Ezt kérdezik a kis- és középbirtokosok. Minden hosszabb magyarázat helyett a közelmúlt egy példájára

a Balkán háborura mutatok rá, amikor minden épkezláb ember a fronton teljesített szolgálatot és mégis a bolgár háborus év termési eredménye gazdagabb volt, mint az előző éveké. Kik végeztek el a munkát. A bolgár asszonyok.

Hát a mi földmívelő asszonyaink nem tudnak ezt megcsinálni? Bizonyára még jobban mint a balkáni asszonyok. Csak akarát és kölcsönös megértés szükséges és az eredmény fényes lesz.

Kronikás.

HIREK.

Személyi Hírek. Joody Endre határszéli rendőr fogalmazó Prediáról kiscigtesül az uvidéki határszéli rendőrséghez osztatott be.

Einökváltozás. Az uvidéki izr. szentegylet (Chevra kadisa) elnöke Freund Ede dr. hadbavonult, helyettesítése Roth Vilmosra biztatott, az elhalt Berger Vilmos helyett pedig Balog Dezsőt választották előjáróvá.

Kitüntetett uvidéki hős. Csapó János, a 6-ik népfőlköly gy. e. főhadnagya, az uvidéki Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Rt. főtisztviselője, aki a háboru eső napja óta a harctéren van, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményes magatartásáért a Signum laudissal tüntették ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Sulyok János uvidéki áll. adópénztári díjnokot jelen állomáshelyén való meghagyással, adókezelővé nevezte ki.

Magánposta-forgalom Szerbiában és a varsói főkörmányszágban. A magyar-osztrák csapatok által Szerbiában megszállott területeken Aranygelovac, Belgrád, Grn.-Milanovác, Kragujevac, Obrevoac, Palánka, Sabác és Valjevo helyeken felállított I. osztályu hadtápostahivatalnok a magánpostaforgalomban is részt vesznek. E hivatalokhoz közönséges levelezőlapok, nyitott és lezárt levelek, nyomtatványok (hírlapok), áruminták és értékevek ugyanakkorral a feltételekkel küldhetők, mint az a magyar-osztrák csapatok által Orosz-Lengyelországban megszállott területekkel való forgalomban elő van írva. A varsói német főkörmányszág területén felállított postahivatalok a magyar szent korona országaival való forgalomban ezentul magánpostaküldeményeket szintén közvetítenek. Ebben a viszonylatban egyelőre csak teljesen bérmentesített levelezőlapok, nyitott levelek, nyomtatványok és áruminták, mindezek ajánlva is, ugyszintén közönséges (nem távirati) postautalványok 800 marka. azaz 1000 korona erejéig válthatók. A magánlevelezésben csak a német nyelv használható s a levelekben katonai ügyekre vonatkozó közléseket tenni nem szabad. A postautalványok szelvényére közleményt írni nem szabad. Egyébként a küldeményekre ugyanazok a feltételek és díjszabások alkalmazandók, mint amelyek a magyar-német viszonylatra érvényesek. A varsói főkörmányszágba szöb postautalványok marka-értékben állítandók ki.

A szerbiai kintlevőségek.

Tudvalóvölég értesítettek a kamarákat, hogy hívják fel a kereskedőket, hogy szerbiai kintlevőségeiket a III. hadsereg hadtáparancsnokságánál jelentsék be. A budapesti kamara utján eddig mintegy 3.5 millió K. követelest jelentettek be. Időközben egyes kereskedők személyesen akarták a szerbiai viszonyokról tájékozást szerezni és leutaztak Belgrádba. Ezek a kereskedők csakhamar visszatértek, azt hozván hírl, hogy a hadtáparancsnokság nem tud semmit a kintlevőségek behajtásáról és zavarban van, mert nem tudja mit csináljon a hozzá érkező belyeges okmányokkal, melyekkel a követeléseket bejelentik. Ez egész hira-

dás egy tisztviselő félreértéséből keletkezett. Szerbia egyelőre szigorú katonai uralom alatt van, a gazdasági élet még nem tért vissza rendes medrébe és a katonai parancsnokságoknak egyéb dolguk van, semmint hogy polgári követelések biztosításával foglalkozzanak. Az kétségtelen, hogy a hági konvenció értelmében a polgári peres eljárás a szerb törvények értelmében tovább funkcionál, amde fenntartott a szerb kormány azon intézkedése is, mely az adósoknak a békekötés után hat hónapra fizetési haladékot engedélyezett. Amíg ez a rendelkezés hatályban van, nagyon természetes, hogy a magyar hitelezőknek is, vajmi kevés keresnivalója van Szerbiában. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy mind több olyan kereskedő és iparos tér vissza Szerbiába üzletük, vagy vállalatuk folytatására, akiknek anyagi helyzete a fizetés lehetővé tenné, mindenesetre fontolóra kellene venni a moratórium megszüntetését, illetve a követeléseiknek lehető biztosítását. Nagyon természetes, hogy itt kizárólag a bírói mérlegelésnek volna fenntartandó, vajjon kik tudnak fizetést teljesíteni. Amde még ebben az esetben is felmerül az a jogos kérdés, hogy vajjon a fizetések milyen valószínűsítendőek és mi történik a követelés összegével, amidőn ma a dinár értéke körülbelül ötven százalékra csökkent. Ezek szerint az egész kérdés még fejletlen és elő nem készített állapotban leledzik.

Nincs spárgahány. Kereskedőinket és mindazokat, akik a spárgahányt érzik, figyelmeztetjük a Pécsi kereskedelmi és Iparbank R-T. pécsi áruosztályának mai számunkban megjelent hirdetésére és ajánljuk a pécsi papírszárga és szákszínezet beszerzését, mert az a kender fonalat teljesen pótolja jó, erős és olcsó.

Rokkantak alkalmazása. A zágrábi posta- és táviratigazgatóság több rokkantat óhajtatávkészbeszítő alkalmazzani. Megbízható, erre a szolgálatra alkalmas rokkantak minél előbb jelentkezzenek a zágrábi posta- és táviratigazgatóságánál. A horvát, vagy szerb nyelv ismerete szükséges. Az alkalmazandók egyelőre 2 korona napidíjban részesülnek, azonfelül havi 5 korona ruhaátalányt is kapnak.

Üresedésben levő állás hadirokkant altisztek részére. A trofajachi löporgyárnál vízvezeték-felügyelő keresetlik. A kinevezett rendes zsoldilletéket fog kapni. Megkívánatik a német nyelvnek szóban és írásban való ismerete, továbbá szükséges, hogy az illető látása és hallása teljes birtokával, jó gyalgoló legyen, jobb kezét pedig teljes mértékben használhassa. Ipari előismeretek nem szükségesek, azonban szerelők, lakatosok, vagy gépészek előnyben részesülnek. Folyamodók sajátkezűleg itt kérvényeiket illetékes pötestük útján azonnal adják be.

A szegedi kereskedelmi és iparkamarától. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pénteken délután teljes ülést tartott Weiner Miksa kamarai elnök elnöklése alatt. Folyó ügyeken kívül a kamara megállapította az 1916. évi költségvetéséről, mely mintegy 71.000 korona bevételt s kiadást irányozott elő. Legfontosabb tárgya az ülésnek az Ausztriával való kiegyezés dolgában való állásfoglalás volt s ehhez alapul az ország vidéki kamaráinak közös emlékirat-tervezete szolgált, melyet megvizsgáló és előzetes tanácskozások alapján az aradi kamara készített elő. Ez emlékirat az önálló gazdasági berendezkedés követelésének alapján áll, melynek megvalósulása esetén tíz esztendőnél hosszabb időtartamú megegyezést is koncedál, különösen arra az esetre, ha Németországgal közelebbi gazdasági kapcsolat közbenös vámmal létesül. Ez álláspontját vaskos kötetre terjedő adathalmazzal bizonyítja, megállapítván, hogy a közös vámterület egészé alatt mezőgazdasági tömegtermelésünk nem a várt mértékben halad, ellenben Ausztria az iparának védelmét erősen kihasználta, úgy, hogy gazdasági ereje aránytalanul növekedett a miénkélén szemben. — Részkereskedésekben nem mellőzhető az emlékirat azon kívánalmak tárgyalását sem, melyek a közös vámterület további fenntartása esetén a magyar ipar érdekei szempontjából megvalósítandók lennének. Így tüzetes indokolás kíséretében

követeli az örlési forgalom visszaállítását, a gabonavámok minimális jellegének megszűntetését, azért, hogy a Balkán államokkal kedvezőbb szerződések legyenek köthetők. — A kvóta megállapításánál, a két állam teherviselési képességeit a közvetlen és közvetett adók alapján való elbírálását követeli. És itt állandó bázis megállapítását kívánja, valami azt, hogy a kvóta megállapításának kérdése rekompensációs alaponak ne legyen tekinthető. Felőli még az emlékirat mindazon kérdéseket, melyek a kiegyezésben kapcsolatban állanak s amelyekben a magyar ipariális érdekkörök teljesen egyetértenek. — A szegedi kamara hozzájárult Szabó Gyula kamarai titkárnak a kérdések komplexumát beható ismertető előadása után a kamarák közös emlékiratához, sulyt helyezvén arra, hogy abban még erősebben kidomborítsák, hogy a kamarák végleges döntésbe nem tudnának belenyugodni s a tárgyalásoknak aggodalommal látott megkezdését az érdekképviselet újabb hozzájárulása nélkül végleges döntés nem fogja kísélni. — Az önálló vámterület erőteljesen követel s egyedül helyesnek tartott megoldáson túl, végső esetben az ehhez legközelebb álló és ennek hatásait előmozdító, közbenös vámmal rendszeresítésével való vámegyiséget is megnyugvással tudna fogadni és sulyt helyezze a kamara arra, ha a kamarák közös, egyetelmű állásfoglalásában a Németországgal való közelebbi gazdasági kapcsolat iránti rokonszenv erősebben nyilatkoznék meg. Felteszi ugyanis a kamara, hogy a közbenös vámmal létesítendő szövetség, mezőgazdaságunknak újabb piacot teremtsen s a Balkán államokkal ipartermékeink elhelyezése szempontjából kedvezőbb szerződések volnának köthetők. Az ülés egyhangulag teljes egyetértéssel hozta határozatait.

Rozskavé készítése Németországban.

A német birodalmi terménytársaság gabonakévé gyárosokkal megállapodást létesített, melyek alapján a rozskavé gyártása folyó évi augusztus hónap 15-ig rendezetett. Az egyezség értelmében mindazoknak a gyáraknak, melyek a háboru előtti időben is rozskavé előállításával foglalkoztak megfelelő mennyiségű rozsvot utalnak ki a evégből összesen 300.000 métermáza rozsvot az érdekelték rendelkezésére bocsátani. Az üzemek arra köteleztetnek, hogy az átengedett rozsvot kizárólag rozskavé gyártására használják. Öröletlen rozskavével, vagy egyéb anyagokkal való vegyítése tilos. Örölt rozskavénak kavával, vagy egyéb pótlóanyagokkal való keverését csak abban az arányban engedik meg, amely mértékben a keverések korábbi időkben is eszközöltettek. Ily gyártmányok kifejezetten mint pótlóanyagok hozhatók csak forgalomba, a háborus keverékek pedig mint ilyenek jelenendők. Közvetítő kereskedőknek, valamint fogyasztóknak való értékesítésének esetén, a szabad és csomagolatlan állapotban történő eladásoknál maximális árak állapítandók meg. A kereskedők kötelezettséget tartoznak vállalni arra nézve, hogy a fogyasztóktól a következő áraknál magasabb összegeket nem követelhetnek: a szabad állapotban értékesített áru fontjéért 0,38 márkát, a csomagolt áru font-

jáért pedig 0,45 márkát. A kereskedők kötelesek a maximális árakat az eladóhelyiségekben láthatóan kifüggeszteni. A megállapodások be nem tartása esetén bírságok rovatnak ki, melynek behajtásának biztosítása végéig megfelelő óvadékok letétét követelik.

Kereskedelmi forgalom az okkupált tartományokkal. A monarchia belsejéből származó áruknak az okkupált tartományokba való kivitele, — mint a cs. és kir. hadügyminiszterium a kereskedelmi és iparkamara útján az érdekelttséggel közli, — minden egyes esetben kiviteli engedélyhez van kötve. Ezeket a kiviteli engedélyeket az okkupált tartományok kormányzósága mellett létesített ugynevezett császári és királyi áruforgalmi iroda (K. u. k. Auskunfstelle) állítja ki. Az engedélyek megszerzésére külön nyomtatványok szolgálnak, melyeknek egyes rovatai az exportáló és átvételező cégre, valamint a szállítandó árukra vonatkozó adatokat tartalmazzák. A nyomtatványok, melyek az illetékes kereskedelmi és iparkamarák hitelesítésével látandók el, a szegedi kereskedelmi és iparkamarához már beérkeztek és az exportáló cégek ezeket szükség esetén igénybe vehetik. Amennyiben tehát valamely cég megszállott területekre szállítani óhajt, köteles ezen nyomtatványokat kiállítani és a kamara útján a megnevezett katonai hatósághoz visszaküldeni.

A hálás szerb főhadnagy. A szerbiai csatákban a szerb tisztek megismerték a magyar katonák harci kedvét és vitézségét, azok a szerb sebesült foglyok, akik ide kerültek hozzánk gyógyulás céljából, megismerik a magyarok nemes szívét, humánus bánásmódját. Alább közöljük, egy szerb gyalogos főhadnagy levelét, melyet ápolónőjéhez intézett, aki a háboru óta minden elismerésre érdemes tevékenységet fejt ki a könyörületeség munkájában és a sebesült katonák ápolása körül. A szerb főhadnagy halálkódó levele a következő: Tisztelt Asszonyom! A kórházból ma kikerülök és visznek a foglytáborba. Mielőtt elmegyek, megköszönöm az ön jószágát. Asszonyom! Nekem nincs szavam arra, hogy megfelelően is megköszönjem és hálaomat kifejezhessem az ön nagy szíveségeért. Jól esett nekem, hogy gyakran felkeresett, ápoló és amikor arról értesültem, hogy a többi sebesült társaimat is Ön ápolja és a két kis szerb fiút is. Vallom: oly sokkal tartozom önnek, hogy egy hosszú életem keresztül sem leszek képes tartózsómat önnel szemben letérteszteni. Köszönök mindent, a temérék figyelmét, az ételneműket, a cigarettákat. Azt hiszem, . . . lehetnek gazdagabbak is, mint ön, de felünk senki sem tett annyi költséges szíveséget, mint ön, tisztelt Asszonyom. Míg fogságba leszek, jelentkezni fogok egy pár sorral ön előtt, Asszonyom, sőt aztán is, hogy haza kerülök, ha ugyan erre ráegésit a jó isten. Ebben a kórházban a legfőbb jó: a szívek szeretetét éreztem. Az orvos gondoskodott, hogy meggyógyuljak, a nővérek törekedtek, hogy a leg-gondosabb ápolásban legyen részem, az ápolók pedig minden kívánságomat a jeglekötőlezzőbb módon teljesítették. Kérem, tolmácsolja az illetőknek a hálás köszönetemet. Szerettem volna, ha itt maradhatok, míg teljesen felépülök, de mennem kell a többiekkel, magam nem maradhatok. Még sokat szeretnék írni, de gyön-geségem miatt nem vagyok képes, Isten áldja minden jóval tisztelt Asszonyom!

Albánia bányászati kincsei. Mivel a háboru folytán el vagyunk zárva azoktól az országoktól, ahonnan mi fémszükségleteinket behozatal útján felezzük, kiválóan fontos dolog, hogy ólmot és ruzet, mint a hadviselésünkhöz szükséges anyagot a Balkán-államokból felezzük. Nemcsak Szerbiáról van most szó, amelyeknek gazdag rézbányái ismerjük, hanem Albániáról, amely eddig terra incognita volt az európaiak előtt. A török kormány — amelynek fennhatósága alá tartozott eddig Albánia — minden eszközzel megfűsította az európai utazóknak azt a törekvését, hogy felfedezék az ország természeti kincseit. Régebben Albániában igen gazdag és kimeríthetetlennek látszó szén- és vasbányák voltak, amelyeknek kiaknázását a török hatóságok elhanyagolták. Gazdag aranybányák is voltak, amelyeknek nyomát ma már nem bírjuk felfedezni. Egy 1595-ből származó velencei okmány szerint Észak-

Albániában három ezüstbánya volt: Frandi, Bulgari és Alessio környékén. Hir szerint kormányunk megbízásából a közel jövőben felkutatják Albániát, hogy az eddig parlagon heverő természeti kincseket kiaknázzák. A tudósok, kik előtt Albánia mindig egyike volt a legérdekesebb országoknak, nagy várakozással tekintenek a kutatások eredménye elé.

APOLLO mozgószínház !!
Szegény

Gazdagok

Jókai Mór világhírű regénye 5 felv.

Csépléshez

gőzekéhez szerezze be
sürgősen

**szén és gépolaj
nyersolaj, benzin**

szükségletét.

Azonnal szállítja:

**Klár Andor és Tsa R. T.
DEBRECEN, Telefon 445.**

Üzletmegnyitás.

A helybeli régi főgimnázium épületében Kossuth Lajos-utca 43. szám alatt bor, pálinka valamint **csemege kereskedés nyílt meg.**

Hungária

név alatt. — Bor, pezsgő, rum, tea, cognac, likör különlegességek kerülnek eladásra zárt palackokban valamint kicsinyben kimérve.

Nem kell mindig a divatnak hódolni, hanem tekintve a háborús viszonyokat, **izlésesen és olcsóbban kell a hölgyeknek öltözködniök.** Módot és alkalmat ad erre

SCHWEIGER ARANKA
divatterme

UJVIDÉK, (Ferenc-József tér I. szám I. em.)
hol minden szakmabavágó munkát elvállal, **ugy szintén**

GYERMEKRUHÁK
készítését is. A legizlésebb kivitel és az árak jutányossága által a t. hölgyközönség nagybecsű bizalmát kiérdemelni óhajta. Szives támogatást kér

teljes tisztelettel
5-10 **Schweiger Aranka.**

**Sokkal célszerűbb
ha a női pongyolát, teljes női
gyermekruhát. kötényeket stb.**

készen vásárolja

mintha a kelmét külön vásárolná.
Elég nagy, szép választék áll rendelkezésére

ALABURICS MÁRIA
üzletében,

SZÜCS-UTCA 30. SZÁM.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyrabecsuült hölgyközönséget, hogy **Ujvidéken. II. Rákóczi Ferenc-út 8-10. sz. alatt az udvarban március 1-ére**

női kalap üzletemet.

Hivatkozva e szakmában éveken át szerzett gazdag tapasztalataimra, biztos vagyok abban, hogy igen tisztelt vevőim legkényesebb igényeit is mindenkor ki fogom elégíteni.

Allandóan raktáron tartok legújabb divatú női-, leányka- és gyermekkalapokat. Gyászkalapok 4 óra alatt készíttetnek el. Elvállalok **átalakításokat** olcsó árban és gyorsan elkészítem azokat.

Az igen tisztelt hölgyközönség nagybecsű támogatását

tisztelettel kéri

Mayer Berta.

4-5.

Wachtl Imre

Első Ujvidéki Villamoserőre

Berendezett Gőzkemence

sütőházában

Petőfi utca 8. szám alatt, a

**nap bármely szakában, magán-
házak, háztartások részére:**

**kenyeret, pecsenyét vagy
egyéb sütnivalót sütni lehet.**

Meghívó.*

Az „Ujvidéki Népbank” Részvénytársaság

t. c. részvényesei 1916. évi március 25-én délután 5 órakor az intézet helyiségében tartandó

V-ik évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívatnak.

A KÖZGYŰLÉS NAPIRENDJE:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
 2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt év üzletmenetéről.
 3. A felügyelőbizottság jelentése.
 4. A mérleg előterjesztése, a kimutatott nyereség hovatartozása s a felmentvény megadása feletti határozat hozatala.
 5. Az alapszabályok 44. és 46. §-ainak módosítása.
- UJVIDÉK, 1916. évi március 4-én

Az igazgatóság.

* Az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyűlésen azon részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Ujvidéken, vagy az Ujvidéki Takarékpénztárnál legalább 8 nappal a közgyűlés napja előtt elismervény ellenében letették.

Házeladás.

A Buza-tér 14. számú ház két utcára nyíló nagy telekkel, és évente 4144 K házbért hoz' kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

JOVANOVITS T. MILAN

Bercsenyi Miklós utca 12. sz.

7-10

m. kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.

**Helyi hajójáratok
menetrendje 1916.**

Vukovár—Ujvidék
között, vegyes szolgálatban **péntek**
kivételével naponként.

Érvényes a hajózás megnyitásától további intézkedésig

Lefelé	Állomások	Felfelé
ind. 400 reg.	Vukovár, vasút	érk. 650 este
" 410 "	Vukovár, város	" 635 "
" 450 "	Bácsujlak*)	" 535d. u.
" 505 "	Opatovac*)	" 510 "
" 530 "	Dunabököny	" 430 "
" 555 "	Saregrad	" 355 "
" 625 "	Ilok	" 320 "
" 635 "	Palánka	" 305 "
" 720 "	Susek-Koruska	" 155 "
" 730 "	Banostor	" 140 "
" 745 "	Čerević	" 125 "
" 800 "	Ófutak	" 110 "
" 810 "	Beočin	" 100 "
" 845 "	Ujvidék	ind. 1210 "

*) Ladik-állomás.

* Az első menet 1916. márc. 5-én.

Hirdessen az

„Ujvidéki Napló”-ban.